

**Quickscan flora en fauna
Hoofdstraat 89 en 91
Heeswijk-Dinther**

ADVISEURS
IN BOUWEN,
MILIEU &
VEILIGHEID

Quickscan flora en fauna

in opdracht van

Reland locatieontwikkeling
T.a.v. de heer A. van Dooren
Postbus 186
5830 AD BOXMEER

betreffende de locatie

Hoofdstraat 89 en 91
Heeswijk-Dinther (gemeente Bernheze)

documentkenmerk

1802/159/AP-01

versie

2

vestiging, datum

Nuenen, 26 maart 2018

opgesteld door:

ing. A. Paulusse
Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

ir. R.A.C. van de Voort
Senior projectleider ecologie

Dit document is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven. Het document mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Door derden aangebrachte wijzigingen en/of toevoegingen dan wel oneigenlijk gebruik van het document vallen niet onder de verantwoording van Tritium Advies BV.

Tritium Advies BV

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

TRITIUM NUENEN »

Gulberg 35
5674 TE Nuenen
T. 040.29 51 951

E. info@tritium.nl

TRITIUM PRINSENBEEK »

Groenstraat 27
4841 BA Prinsenberg
T. 076.54 29 564

I. www.tritiumadvies.nl

TRITIUM NEER »

Steeg 27
6086 EJ Neer
T. 0475.49 81 50

K.v.K nr. 17108024

TRITIUM ARKEL »

Vlietskade 1509
4241 WH Arkel
T. 0183.71 20 80

IBAN NL29INGB0662572645

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	1
2 Bronnenonderzoek	3
2.1 Gebieden	3
2.2 Soorten	4
3 Veldbezoek	6
4 Resultaten	7
4.1 Flora	7
4.2 Vogels	7
4.3 Grondgebonden zoogdieren	8
4.4 Vleermuizen	9
4.5 Amfibieën, reptielen en vissen	10
4.6 Ongewervelden/ overige soorten	11
5 Conclusies	12
5.1 Beschermde gebieden	12
5.2 Soorten	12
5.3 Zorgplicht	13
5.4 Aanbevelingen en vrijblijvend advies	14
5.5 Eindconclusie	15
6 Literatuurlijst	16

Bijlagen

1. situatietekening plangebied
2. fotobijlage veldbezoek van 1 maart 2018

1 Inleiding

In opdracht van Reland locatieontwikkeling is een quickscan flora en fauna uitgevoerd ten behoeve van het voornemen om op de locatie twee aan elkaar grenzende woningen te splitsen in twee losse vrijstaande woningen. Daarbij zal de woning Hoofdstraat 91 te Heeswijk-Dinther, worden gesloopt en daarvoor in de plaats wordt een vrijstaande woning gerealiseerd. De aangrenzende monumentale woning, Hoofdstraat 89, zal mogelijk worden gerenoveerd. Het plangebied bestaat uit het kadastrale perceel 2950 en heeft een oppervlakte van circa 2360 m².

Figuur 1: huidige situatie plangebied (blauw omlijnd)
(bron: <http://kadasterloep.nl>)

In verband met de voorgenomen plannen wordt voor deze locatie een juridisch-planologische procedure doorlopen conform de Wet ruimtelijke ordening. In het kader van deze procedure dient onder andere een quickscan flora en fauna te worden uitgevoerd. Hiermee kan worden voorkomen dat in strijd met de geldende natuurwetgeving wordt gehandeld.

Doel van het onderhavige onderzoek is om te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). Op 1 januari 2017 is deze wet in werking getreden. De wet vervangt de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Het is noodzakelijk om voorafgaande aan ruimtelijke ingrepen en inrichting te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

Op basis van de ecologische waarden van een planlocatie zal uit een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) blijken of er een overtreding te verwachten is van de Wnb. Tevens wordt vastgesteld of er meer soortgegevens nodig zijn door middel van inventarisatie en of er een

uitgebreide studie noodzakelijk is naar de effecten van een ruimtelijke ingreep. In veel situaties zal het uitvoeren van een verkennend onderzoek echter reeds voldoende zijn om aan te tonen of een plan uitgevoerd kan worden met of zonder enkele eenvoudige maatregelen of aanpassingen om een overtreding van de Wnb te voorkomen.

Uit onderstaande luchtfoto (figuur 2) kan worden opgemaakt dat het plangebied aan de rand van de bebouwde kom van Heeswijk-Dinther is gelegen. In bijlage 1 is een situatietekening van het plangebied opgenomen.

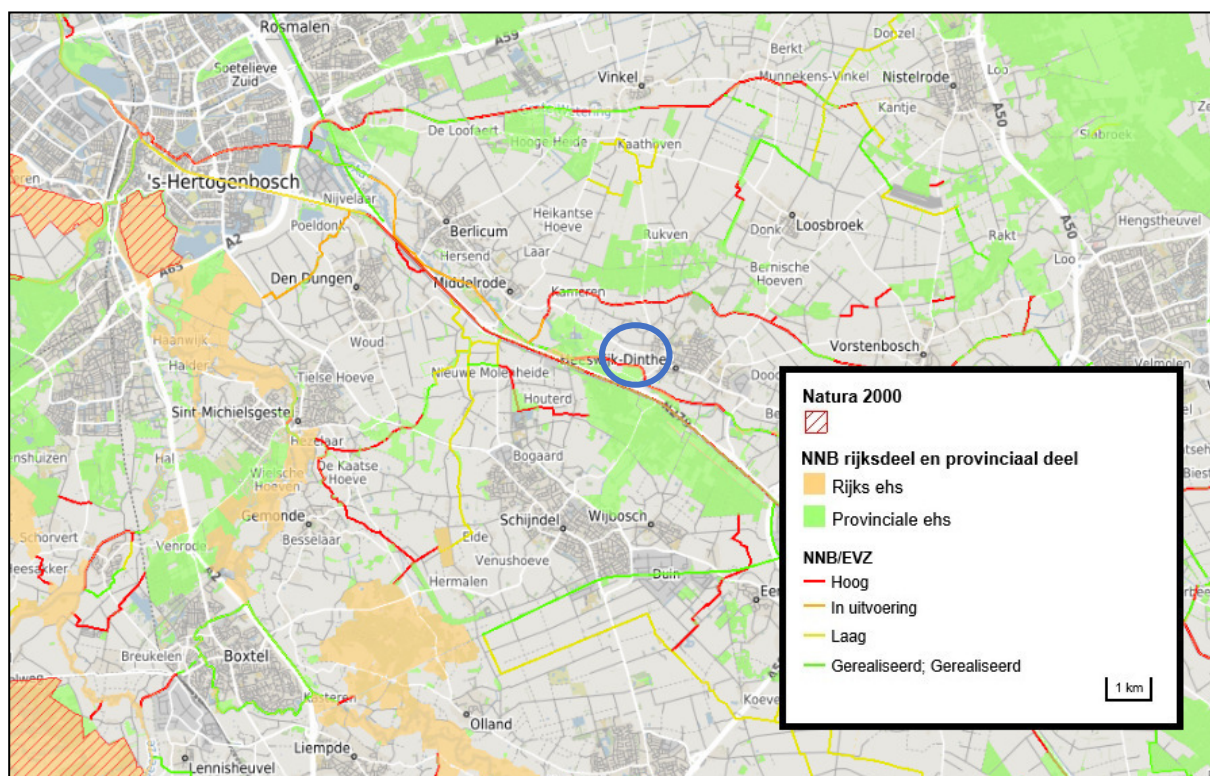
Figuur 2: luchtfoto van de omgeving van het plangebied (rood omcirkeld)
(bron: Google Earth)

2 Bronnenonderzoek

Onderhavig onderzoek richt zich met name op soortenbescherming en in beperkte mate op het gebiedsbeschermingsdeel van de Wnb (Natura 2000). In het uitgevoerde bronnenonderzoek is gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Onder andere is hierbij gebruik gemaakt van de zoogdierenatlas (Broekhuizen et al., 2016), de “Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant” en enkele digitale verspreidingsatlassen. De bevindingen van dit literatuuronderzoek zijn weergegeven in de navolgende twee paragrafen.

2.1 Gebieden

In onderstaande figuur 3 is het plangebied met haar ecologisch waardevolle gebieden in highlights weergegeven. De lichtgroene en oranje highlights betreffen het Natuurnetwerk Nederland (verder: NNN) in de provincie Noord-Brabant ook wel Natuurnetwerk Brabant (verder: NNB) genoemd. Het Natura 2000-gebied is met rood gestreepte vlakken aangeduid. In rode, oranje en groene lijnen zijn de ecologische verbindingzones aangeduid.

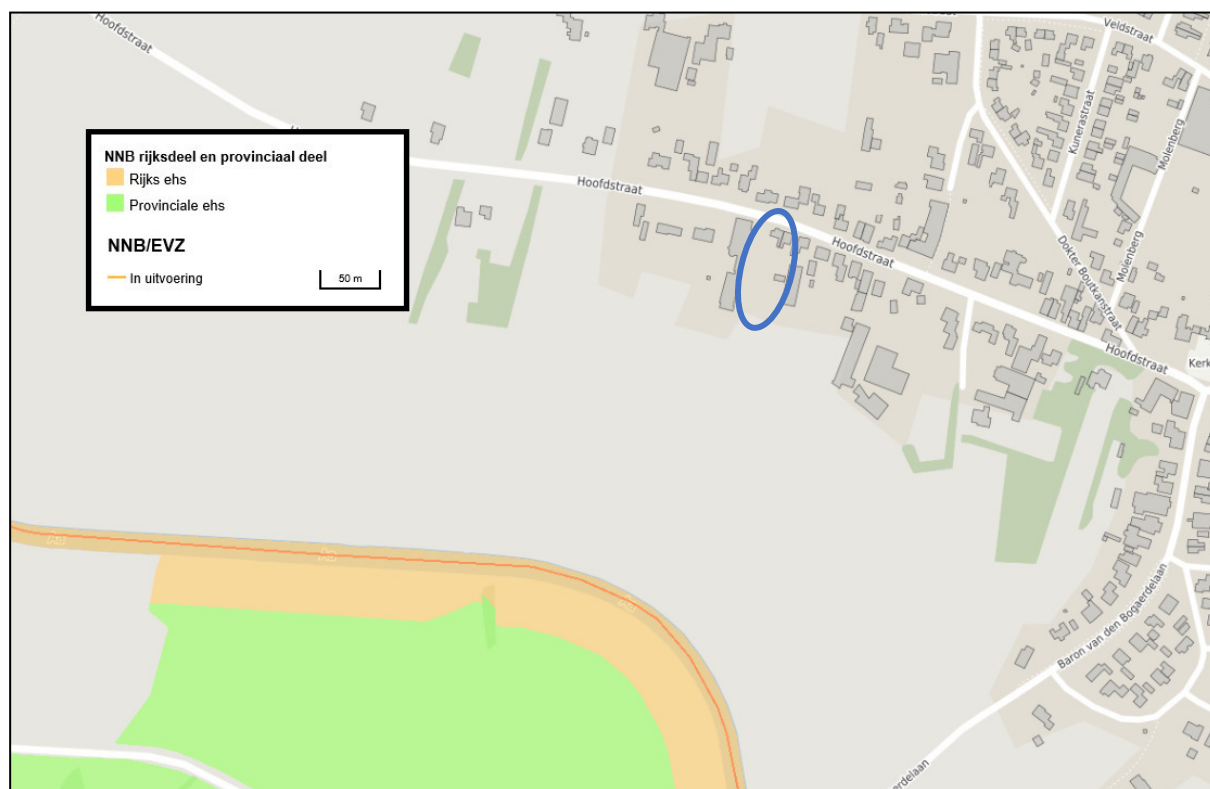
Figuur 3: plangebied en omgeving (blauw omcirkeld) met relevante natuurgebieden
(bron: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Uit figuur 3 kan worden afgeleid dat het plangebied niet in Natura 2000-gebied en NNB is gelegen.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is op een afstand van ruim 10 kilometer ten noordwesten van het plangebied gelegen en betreft “Bossche Broek”. Het natuurgebied is een deelgebied van het Natura 2000-gebied “Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek”.

In de natuurgebieden “Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek” gaan de beekdalen van de Dommel, Aa en Broek- en Zandley over in het laagveengebied van de “Naad van Brabant”. Bossche Broek is relatief laag gelegen midden in oude rivierduinen en zandruggen waar laagveen kon ontwikkelen door de invloed van beken. In het gebied zijn de lager gelegen gebieden nog lager komen te liggen door klink van veen en zetting van klei. Door de ligging van Bossche Broek in deze overgangszone zijn hier baseminnende water-, moeras- en graslandvegetaties aanwezig.

In de navolgende figuur 4, overgenomen uit de kaart van het Natuurbeheerplan van de provincie Noord-Brabant is wederom het aandachtsgebied omcirkeld. Ook uit deze figuur blijkt dat het plangebied niet in een beschermd gebied ligt. Het dichtstbijzijnde natuurgebied behorende tot het NNB is op een afstand van circa 280 meter ten zuiden van het plangebied gelegen en betreft de beek de “Aa”.

Figuur 4: kaart NNB. Het plangebied en omgeving is blauw omcirkeld.
(bron: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Effecten beschermde gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het NNB. De provincie Noord-Brabant hanteert geen externe werking als het gaat om NNB. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is met ruim 10 kilometer op relatief grote afstand gelegen. Gezien deze afstand en de beperkte aard van de ingreep (splitsen van twee aangrenzende woningen) valt een significant negatief effect uit te sluiten.

2.2 Soorten

Aan de hand van literatuuronderzoek is informatie verzameld over het voorkomen van soorten in de directe omgeving van het plangebied. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van voornoemde zoogdierenatlas en de “Werkatlas amfibieën en reptielen van Noord-Brabant”.

In de werkatlas wordt het voorkomen van soorten per kilometerhok aangeduid. In de zoogdierenatlas wordt dit aangegeven per atlashok, met afmetingen van 5 bij 5 kilometer. Het plangebied is gelegen in kilometerhok X:160 / Y:407.

Aangezien het plangebied slechts een klein gedeelte van het kilometerhok c.q. het atlashok beslaat is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het plangebied.

Uit gegevens van de zoogdieren verspreidingsatlas blijkt dat de volgende zoogdieren of sporen van deze soorten (o.a. in braakballen) in de periode van 1989 tot 2012 zijn waargenomen in de directe omgeving van het plangebied: eekhoorn, rosse woelmuis, aardmuis, veldmuis, ondergrondse woelmuis, muskusrat, dwergmuis, bosmuis, bruine rat, haas, konijn, egel, mol, tweekleurige bosspitsmuis, dwergspitsmuis, huisspitsmuis, watervleermuis, rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, vos, das, hermelijn, Amerikaanse nerts, damhert en ree.

Uit gegevens van de Werkatlas amfibieën en reptielen blijkt dat in het betreffende kilometerhok geen soorten zijn waargenomen in de periode van 1995 tot en met 2004.

In de periode 2000-2018 blijkt uit de gegevens van de NDFF en Ravon dat de volgende soorten zijn waargenomen in de directe omgeving van het plangebied: bruine kikker, gewone pad, kamsalamander, kleine watersalamander en levendbarende hagedis.

3 Veldbezoek

Het plangebied is op 1 maart 2018 in de middag bezocht. Er was sprake van bewolkt, regenachtig weer, met windkracht 5 Bft en een temperatuur van circa -5 graden Celsius. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk informatie verzameld met betrekking tot de aanwezigheid of afwezigheid van beschermde soorten. De te verzamelen informatie bestaat onder andere uit zicht- en geluidwaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, holen, uitwerpselen, prooiresten en haren. Op basis van terreinkenmerken is voorts beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek aangezien een quickscan een momentopname betreft. Hierdoor kan slechts in beperkte mate uitsluitel worden gegeven over de aan- of afwezigheid van soorten. Aan de hand van expert-judgement en bekende ecologische principes zal derhalve een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten.

Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit twee aan elkaar grenzende woningen en een tuin met twee opstallen. De monumentale woning heeft een begane grond, een eerste verdieping en een zolder. Het dak is bedekt met dakpannen. De aangrenzende woning bestaat uit enkel de begane grond en heeft een plat dak. Aan de zuidelijke zijde van het plangebied zijn enkele bomen en struiken aanwezig. Ook binnen het plangebied zijn enkele struiken aanwezig. De in bijlage 2 opgenomen foto's geven een duidelijk beeld van de huidige situatie van het plangebied. Het plangebied is gelegen aan de rand van de bebouwde kom van Heeswijk-Dinther.

4 Resultaten

Onderstaand volgen de resultaten en eerste conclusies van het uitgevoerde veldbezoek in relatie tot het planvoornemen.

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. In de maand maart zijn niet alle planten zichtbaar. Vanwege de voedselrijke omstandigheden waaruit het plangebied bestaat zijn echter geen beschermde soorten te verwachten. Beschermde soorten komen namelijk vooral voor op voedselarme, kalkhoudende grond.

Conclusie: er zijn geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot deze soortgroep.

4.2 Vogels

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het plangebied slechts voor een aantal soorten vogels geschikt is als onderdeel van het leefgebied. De aanwezige bomen en struiken kunnen dienen als broedgelegenheid. Daarnaast is het gebied geschikt als foerageergebied, echter zullen niet alle vogelsoorten van het gebied gebruik maken. Met name voor vogels die in het "stedelijk gebied" voorkomen zijn binnen en rond het plangebied gunstige biotopen aanwezig. Voor bos-, weide-, struweel- en watervogels zijn geen geschikte biotopen aanwezig.

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogelsoorten waargenomen binnen het plangebied. Wel is in de directe omgeving van het plangebied, in de buurt van de woning Hoofdstraat 85 een huismus (*Passer domesticus*) gehoord. Binnen het plangebied zijn enkele veren aangetroffen in de tuin. Deze zijn vermoedelijk van een duif (*Columbidae spec.*). Door de grote afstand tussen de veren en het beperkte aantal zijn de veren geen teken van prooiresten. Zowel binnen het plangebied als in de directe omgeving daarvan zijn geen nesten aangetroffen.

De twee opstallen en de woning Hoofdstraat 91 aanwezig binnen het plangebied zijn ongeschikt voor vogels met een jaarrond beschermde vaste verblijfplaats zoals de huismus en gierzwaluw. Er zijn geen geschikte ruimtes onder de dakpannen van de stenen schuur aanwezig voor deze vogelsoorten om als verblijfplaats te dienen. Daarnaast zijn het platte dak van de aangrenzende woning en het golfplaten dak van de houten schuur ongeschikt als vaste verblijfplaats voor vogels met een jaarrond vaste verblijfplaats.

De stenen schuur bevat een opening, een kozijn zonder raam, aan de westelijke zijde van het gebouw. Hierdoor kunnen vogels in de schuur gaan nestelen, zoals de kerkuil (*Tyto alba*) of de steenuil (*Athene noctua*). De aanwezigheid van krijtsporen en braakballen kan wijzen op een vaste verblijfplaats. Deze sporen zijn echter niet aangetroffen binnen het plangebied. Ook zijn vanuit de uilenwerkgroep UWG Heeswijk-Dinther Vorstenbosch geen gegevens bekend van aanwezigheid van een koppeltje uilen in deze schuur (Sloothaak & Scholten, 2014). Gezien het vorenstaande wordt een nader onderzoek naar uilen niet noodzakelijk geacht.

De aanwezige monumentale woning binnen het plangebied is wel geschikt voor holtebroeders zoals gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*). Het dak bevat dakpannen waaronder geschikte ruimtes aanwezig zijn om als vaste verblijfplaats te dienen (foto 1 en 2). Het dak van deze woning zal echter bij de voorgenomen plannen (het slopen en opnieuw opbouwen van woning Hoofdstraat 91) onaangetast blijven.

Foto 1: ruimte onder de dakpannen, geschikt voor de gierzwaluw en huismus.

Foto 2: geschikte ruimtes onder dakpannen, voor o.a. de huismus.

Conclusie: de te slopen bebouwing (o.a. de woning met plat dak) is ongeschikt voor vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats. Als gevolg van de voorgenomen plannen (het slopen en opnieuw opbouwen van woning Hoofdstraat 91) zijn geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot deze soortgroep. Wel wordt bij de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 5 omschreven werkwijze.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of voortplantings- en/of verblijfplaatsen van soorten aangetroffen die zijn beschermd volgens de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie. Voor minder algemene soorten (nationaal beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld in de Wnb), zoals de das (*Meles meles*), is het plangebied niet geschikt. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom en er is onvoldoende beschutting aanwezig in de vorm van houtwallen en bossen. Bovendien zijn er geen sporen aangetroffen van de das zoals een burcht, pootafdrukken, vraatsporen of uitwerpselen. Het plangebied kan wel als foerageergebied dienen, echter zal dit geen essentieel foerageergebied zijn.

Ten westen van het plangebied is een gat aangetroffen onder de muur van het buurpand in het losse zand. Dit is geen hol van een beschermd diersoort, het gat is ondiep en loopt niet door tot een gang. Er zijn ook geen sporen aanwezig van een dier.

Binnen het plangebied ten zuidwesten van het plangebied in het losse zand is een hol aangetroffen van een klein zoogdier, vermoedelijk van een mol (*Talpa europaea*) of één van de muissoorten die voorkomen in de omgeving van het plangebied. De mol en de muissoorten die voorkomen in de directe omgeving van het plangebied zijn vrijgestelde soorten in Nederland.

Naast de das zijn ook de kleine marterachtigen beschermd in Noord-Brabant zoals de hermelijn (*Mustela erminea*). Het plangebied is slechts deels geschikt voor deze marterachtigen door aanwezigheid van een lijnvormige landschapselement in de vorm van een bomenrij met

struikgewas ten zuiden van het plangebied. De hermelijn houdt vooral van gebieden met oppervlaktewater met natuurlijke oever. Daarnaast vermijdt deze soort de bossen en bebouwde omgeving (Bouwens, 2017). Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en het plangebied ligt aan de rand van de bebouwde kom. Bovendien zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van kleine marterachtigen aangetroffen zoals holen, vraatsporen of uitwerpselen.

Net als voor de das kan het plangebied wel als foerageergebied dienen voor de hermelijn, echter zal dit geen essentieel foerageergebied zijn. In de omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig in de vorm van weilanden en ruigere akkerranden.

Ook voor algemeen voorkomende soorten zijn in de omgeving van het plangebied voldoende alternatieven aanwezig (weiland en akkers) om als foerageergebied te dienen. Ook zal het plangebied beschikbaar blijven als foerageergebied voor grondgebonden zoogdieren.

Conclusie: er zijn geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot deze soortgroep.

4.4 Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van vleermuizen. In de bomen aan de rand van het plangebied zijn geen geschikte holtes of scheuren aanwezig die dienst kunnen doen als vaste verblijfplaats voor vleermuizen.

De monumentale woning binnen het plangebied is wel geschikt voor vleermuizen. Onder de dakpannen zijn ruimtes aanwezig die dienst kunnen doen als vaste verblijfplaats voor vleermuizen (foto 3 en 4 op de volgende pagina). Daarnaast zijn er ruimtes tussen de dakpannen van de monumentale woning, waardoor vleermuizen naar de geschikte zolderruimte kunnen komen. Een gedeelte van deze zolder is echter ongeschikt, omdat deze te tochtig is. Hier is geen isolatie meer aanwezig. In de geschikte ruimte van de zolder is de isolatie en het houtwerk nog intact (foto 5 en 6 op de volgende pagina). Het dak van de monumentale woning zal echter bij de voorgenomen plannen (het slopen en opnieuw opbouwen van woning Hoofdstraat 91) onaangetast blijven.

De aangrenzende woning met het platte dak is ongeschikt voor vleermuizen. Er zijn geen geschikte ruimtes aanwezig in de bebouwing, zoals open stootvoegen die toegang bieden tot een spouw.

Mogelijk zal het plangebied gebruikt worden als foerageergebied door vleermuizen. Het is echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen omdat in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn zoals de tuinen en het aanwezige weiland ten zuiden van het plangebied.

Vleermuizen maken gebruik van vliegroutes om zich te verplaatsen van verblijfplaatsen naar foerageergebieden. Hiervoor worden lange aaneengesloten bomenrijen en andere lijnvormige landschapsstructuren zoals heggen en houtwallen gebruikt. Binnen of op de grens van het plangebied zijn geen bomen aanwezig die dienst kunnen doen als vliegroute, omdat de bomen geen lange aaneengesloten rij vormen en niet aansluiten op andere lange, aaneengesloten bomenrijen.

Foto 3: geschikte ruimtes onder dakpannen voor vleermuizen

Foto 4: geschikte ruimtes onder dakpannen voor vleermuizen

Foto 5: ruimtes tussen dakpannen bieden toegang tot de zolder

Foto 6: gedeelte van zolder geschikt voor vleermuizen

Conclusie: de te slopen bebouwing (o.a. de woning met plat dak) is ongeschikt voor vleermuizen. Ook de bomen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Mogelijk wordt er door vleermuizen gefoerageerd binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Foerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. Omdat de sloop- en bouwwerkzaamheden overdag uitgevoerd worden, is een verstorend effect op foeragerende vleermuizen uit te sluiten. Een negatief effect op vaste vliegroutes is eveneens niet te verwachten. Voor de sloop en nieuwbouw van Hoofdstraat 91 is aanvullend onderzoek naar deze soortgroep niet noodzakelijk.

4.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen kan worden uitgesloten. Eveneens is het plangebied ongeschikt voor beschermde amfibieën vanwege het ontbreken van geschikt voortplantingswater. Daarnaast is het plangebied voor de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), die in de omgeving van het plangebied voorkomt, ongeschikt door de afwezigheid van vochtige heide en/of ruigten.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde amfibieën en reptielen aangetroffen en zijn er geen sporen van deze soortgroepen aangetroffen binnen het plangebied.

Conclusie: er komen noch vissen noch beschermde soorten reptielen en amfibieën voor in het plangebied. De eventuele aanwezigheid van niet beschermde soorten reptielen en amfibieën zoals bijvoorbeeld de gewone pad en bruine kikker vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.6 Ongewervelden/ overige soorten

Beschermde soorten ongewervelden en overige soorten zijn niet waargenomen en ook niet te verwachten binnen het plangebied. Beschermde soorten stellen specifieke eisen aan een biotoop en gezien de afwezigheid van oppervlaktewater en de aanwezige beplanting is het plangebied voor veel soorten niet geschikt.

Conclusie: er zijn geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot deze soortgroepen.

5 Conclusies

Doel van het onderhavige onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving.

5.1 Beschermde gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). De provincie Noord-Brabant hanteert geen externe werking als het gaat om NNB. De afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is dermate groot dat er geen direct negatief effect te verwachten is.

5.2 Soorten

Er wordt in het kader van de Wnb nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de beoogde ingreep opzettelijk worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust- en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Flora

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde wilde soorten aangetroffen. Deze soorten zijn ook niet te verwachten. Om deze redenen zullen er door de voorgenomen plannen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van deze soortgroep en zijn er, naast de zorgplicht, vanuit de Wnb geen verdere verplichtingen.

Vogels

De woning met het platte dak, Hoofdstraat 91, en de twee opstallen zijn ongeschikt als jaarrond beschermde verblijfplaats van vogelsoorten en er zijn geen jaarrond beschermde vogelnesten c.q. verblijfplaatsen aangetroffen. Nadelige effecten op deze soorten als gevolg van de voorgenomen plannen (het slopen en opnieuw opbouwen van woning Hoofdstraat 91) zijn daarom niet aan de orde. Vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er daarom geen verdere verplichtingen ten aanzien van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. Wel dient er aan de zorgplicht te worden voldaan. Werken volgens de zorgplicht is van belang om verstoring te voorkomen van de mogelijk nabij aanwezige soorten en/of verblijfplaatsen (bijvoorbeeld in de aangrenzende monumentale woning met huisnummer 89). Dit geldt voor zowel soorten met een jaarrond beschermde nest als algemeen voorkomende soorten. Indien broedende vogels in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn, kunnen versturende werkzaamheden zoals sloop- en bouwwerkzaamheden of een verwijdering van beplanting mogelijk niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Indien er op deze manier wordt gehandeld, treden er geen nadelige effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden in de minst kwetsbare periode (tussen begin oktober en half februari) worden eveneens geen nadelige effecten verwacht. Dit laatste verdient derhalve aanbeveling. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd op bovenstaande wijze, zullen er geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen vastgesteld van soorten die zijn beschermd bij de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie. Algemeen voorkomende soorten zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor dergelijke soorten. Zolang de zorgplicht wordt nageleefd zijn er derhalve geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

De woning met het platte dak, Hoofdstraat 91, en de twee opstallen zijn ongeschikt als verblijfplaats van vleermuizen. Nadelige effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen plannen (het slopen en opnieuw opbouwen van woning Hoofdstraat 91) zijn daarom niet aan de orde. Vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er daarom geen verdere verplichtingen ten aanzien van vleermuizen. Wel dient er aan de zorgplicht te worden voldaan. Hierbij is het van belang om tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden verstoring te voorkomen van de mogelijk nabij aanwezige soorten en/of verblijfplaatsen daarvan (bijvoorbeeld in de aangrenzende monumentale woning met huisnummer 89).

Mogelijk wordt er gevoerageerd binnen en nabij het plangebied. Foerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. In de directe omgeving van het plangebied is echter voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de vorm van weilanden en akkers en tuinen van woningen. Ook is het verstoringseffect op foeragerende vleermuizen uit te sluiten omdat de sloop- en bouwwerkzaamheden overdag uitgevoerd worden. Een negatief effect op vaste vliegroutes is eveneens niet te verwachten. Gezien het vorenstaande zijn er derhalve geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot vleermuizen.

Amfibieën, reptielen en vissen

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen vastgesteld van soorten die zijn beschermd bij de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie. Algemeen voorkomende soorten zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor dergelijke soorten. Zolang de zorgplicht wordt nageleefd zijn er derhalve geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot amfibieën, reptielen en vissen.

Ongewervelden/ overige soorten

Vaste verblijfplaatsen of exemplaren van Habitatrichtlijnsoorten of van nationaal beschermde soorten zijn niet aangetroffen. Er zijn derhalve geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot deze soortgroep.

5.3 Zorgplicht

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden zijn niet voor alle verschillende soortgroepen gelijk. Als "veilige" periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half oktober tot eind november, de periode

waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Bovendien zijn de houtduiven uit het laatste legsel dan ook uitgevlogen.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kunnen bijvoorbeeld struiken gedurende het groeiseizoen kort gesnoeid worden, zodat er geen vogels gaan broeden.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te beperken (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

5.4 Aanbevelingen en vrijblijvend advies

Indien de initiatiefnemer in de toekomst het dak van de monumentale woning gaat renoveren, wordt geadviseerd voor aanvang aanvullend onderzoek uit te voeren naar de gierzwaluw, huismus en vleermuizen. Dit wordt geadviseerd vanwege de aanwezigheid van geschikte ruimtes onder de dakpannen en op de zolder van de monumentale woning om als vaste verblijfplaats te dienen voor deze soorten.

Bij de nieuwbouw kan op relatief eenvoudige wijze reeds rekening worden gehouden met huismussen door zogenaamde vogelvides (o.a. te vinden op monier.nl), of een dergelijke constructie toe te passen, in plaats van vogelschroot. Tevens kunnen speciale nestkasten voor de huismus, gierzwaluw en vleermuis worden ingebouwd of worden aangebracht. Een bekende leverancier van nestkasten is Vivara Pro. Het zogenaamde natuur-inclusief bouwen wordt tegenwoordig steeds vaker toegepast en hier is ook al veel over te vinden op internet. Dit natuur-inclusief bouwen kan tevens dienen als mitigerende maatregel in het geval verblijfplaatsen van de gierzwaluw, huismus en/of vleermuizen aanwezig blijken te zijn in de monumentale woning.

Daarnaast is het van belang voor soorten als de huismus, steenuil en kerkuil, maar ook voor algemene vogels, dat er bij de keuze voor beplanting inheemse en streekeigen soorten worden gekozen. Bovendien is het raadzaam om in de nieuwe situatie zo min mogelijk verlichting te gebruiken of om maatregelen te nemen waardoor (licht)verstoring van dieren zoveel mogelijk wordt voorkomen. Er kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van amberkleurige verlichting en lichtbronnen die naar beneden gericht zijn.

5.5 Eindconclusie

In onderstaande vier punten wordt de eindconclusie weergegeven:

- de omschreven werkwijzen met betrekking tot zowel de zorgplicht als ten aanzien van vogels dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de natuurwetgeving wordt voorkomen;
- nader onderzoek naar soorten is niet noodzakelijk;
- een ontheffing in het kader van de Wnb (soorten) is niet noodzakelijk;
- voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

6 Literatuurlijst

Bouwens, S. (2017) *Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming*. Zoogdiervereniging

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. (2016) *Atlas van de Nederlandse zoogdieren - deel 12 serie Nederlandse fauna*. Knnv Uitgeverij

Delft, J.J.C.W. van, Schuitema, W. (2005) *Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant*. Stichting Ravon

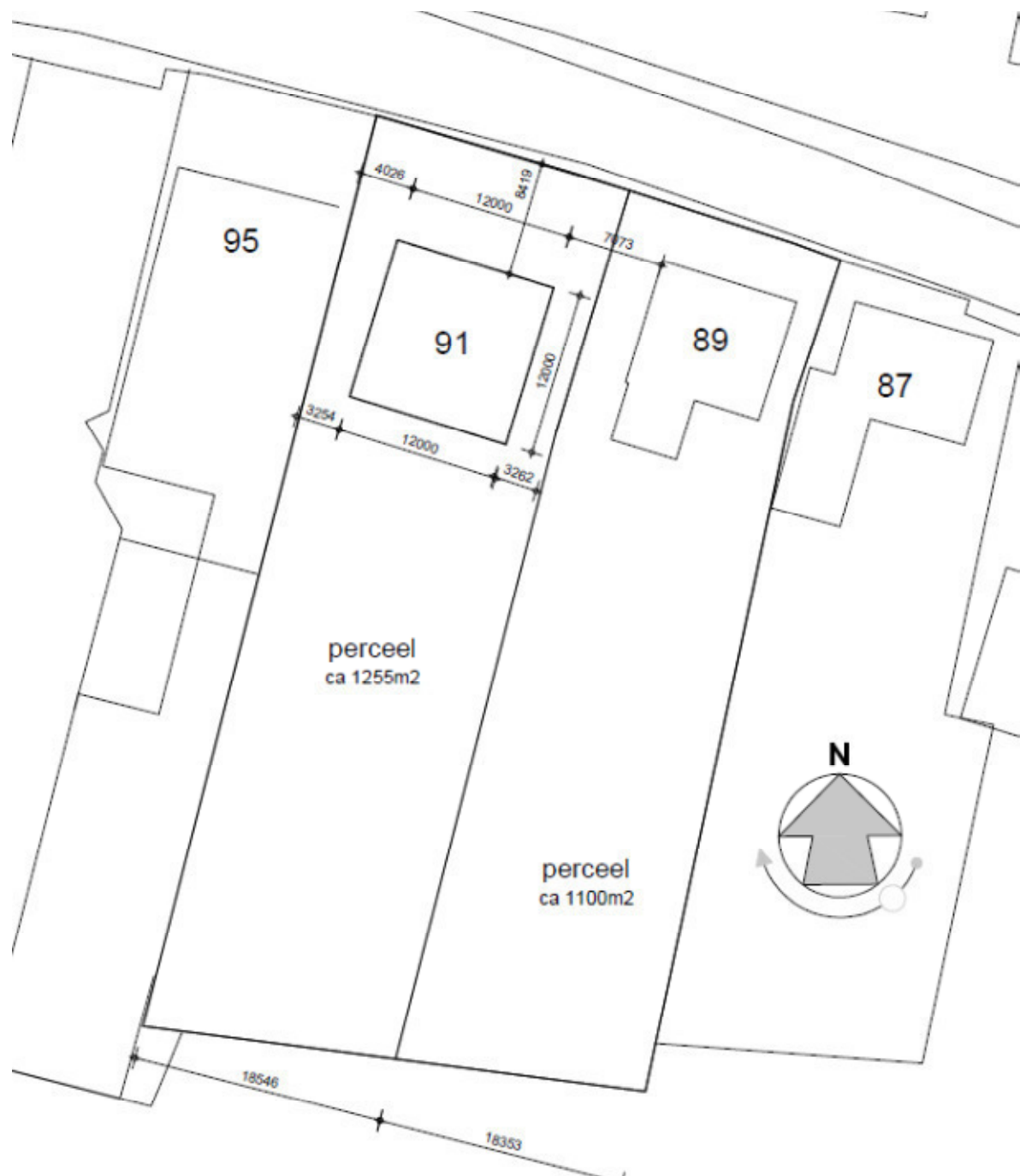
NDFF (2018) Geraadpleegd via <https://www.verspreidingsatlas.nl/>

Ravon (2018) Geraadpleegd via <http://www.ravon.nl/>

Sloothaak, J., Scholten, J. (2014) *Vrijwillige bescherming steenuil en kerkuil in Noord-Brabant*. Stichting Het Noordbrabants Landschap

Zoogdiervereniging (2018) Geraadpleegd via <http://www.zoogdiervereniging.nl/>

BIJLAGE 1:

BIJLAGE 2:

Fotobijlage: 1802/159/AP-01, Hoofdstraat 89/91
te Heeswijk-Dinther

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Foto 5

Foto 6

Foto 7

Foto 8

Foto 9

Foto 10

Foto 11

Foto 12

Foto 13

Foto 14

Foto 15

Foto 16

Foto 17

Foto 18

Foto 19

Foto 20

Foto 21

Foto 22

Foto 23

Foto 24

Foto 25

Foto 26

Foto 27

Foto 28

Foto 29

Foto 30

Foto 31

Foto 32

Foto 33

Foto 34

Foto 35

Foto 36

Foto 37

Foto 38

Foto 39

Foto 40

Foto 41

Foto 42

Foto 43

Foto 44

Foto 45

Foto 46

Foto 47

Foto 48

Foto 49

Foto 50

Foto 51

Foto 52

Foto 53

Foto 54

Foto 55

Foto 56

Foto 57